

RETOURADRES postbus 184 | 2501 CD Den Haag

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Dhr. Plasterk, informateur
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Advies voor een vitale samenleving

Geachte heer Plasterk,

De Nederlandse Sportraad (NLsportraad) keek verwachtingsvol naar de plannen van de nu demissionaire regering om Nederland in beweging te krijgen en de strijd aan te gaan met bewegingsarmoede: te weinig bewegen en teveel zitten. De coronapandemie had namelijk laten zien dat Nederland weer fit en weerbaar moest worden om de zorg te ontlasten. De NLsportraad hoopte dat de regering maatregelen zou treffen die een einde maken aan de al decennialang toenemende bewegingsarmoede, die mede zorgt voor ziektes zoals hart- en vaatziekten, diabetes type 2 en depressie.

Helaas constateert de NLsportraad dat er te weinig maatregelen zijn genomen. En dat terwijl de urgentie alleen maar groter wordt. Maar liefst 56% van de Nederlanders voldoet niet aan de beweegrichtlijnen. Dit percentage is de afgelopen jaren zelfs toegenomen. Beweegarmoede leidt onder andere tot ziekteverzuim van werknemers, verminderde concentratie van kinderen en jongeren en € 2,7 miljard aan zorguitgaven. Het RIVM becijferde bovendien dat er jaarlijks 5.800 doden vallen door te weinig bewegen.

In een binnenkort te publiceren advies concludeert de NLsportraad dat bewegen in toenemende mate uit de samenleving lijkt te verdwijnen. Nog steeds krijgen economische motieven vaak prioriteit in onze samenleving, terwijl de gevolgen voor de gezondheid van burgers onvoldoende worden meegewogen. We leven in een maatschappij waarin technologische vooruitgang, beperkte leefruimte, onvoldoende bestaanszekerheid, gemakzucht en risico's mijden de norm zijn. Dit zorgt ervoor dat voldoende bewegen geen individuele keuze meer is. De overheid, de maatschappij en burgers moeten gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen.

De NLsportraad adviseert het nieuwe kabinet daarom om de regie te pakken voor een transitie naar dagelijks voldoende bewegen. Wij geven u voor de komende regeerperiode drie punten van advies mee voor in een regeerakkoord:

1. Ga voor gezondheidsbescherming in plaats van gezondheidsbevordering. Steeds meer mensen verliezen kwaliteit van leven door ziekten die te maken hebben met bewegingsarmoede. Daarnaast leidt bewegingsarmoede tot onaantoonbare kansenongelijkheid en enorme druk op de gezondheidszorg. Bewegingsarmoede is het grootste gezondheidsprobleem van de 21ste eeuw. Grijp in, zodat volgende generaties fitter en gezonder zijn.

DATUM
15 januari 2023

ONDERWERP
Advies voor een vitale samenleving

KENMERK
3755964-1060179-NLSR

ADRES
Postbus 184
2501 CD Den Haag

TELEFOON
+31 70 340 72 73

E-MAIL
secretariaat@NLsportraad.nl

WEBSITE
www.nederlandse-sportraad.nl

2. Wijzig de koers van het rijksbeleid en voer regie over de vier omgevingen in de samenleving die randvoorwaardelijk zijn voor het zorgen voor voldoende beweging op dagelijkse basis: werk, onderwijs, zorg en ruimtelijke ordening. Smeed coalities met betrokken partijen om te zorgen dat mensen binnen deze omgevingen voldoende kunnen bewegen en maak daarbij concrete afspraken voor de lange termijn.
Zorg er bijvoorbeeld voor dat kinderen in het basis- en voortgezet onderwijs dagelijks voldoende bewegen en het zitten onderbreken. Dit helpt kinderen om zich beter te concentreren. Onderwijs is de plek om vroegtijdig kansenongelijkheid in bewegen tegen te gaan.
3. Zie sport en bewegen in de vrijetijdsetting als een publieke voorziening. Leg de stelselverantwoordelijkheid voor sport en bewegen vast in een kaderwet. Doe dat in een stelsel waarin sport en bewegen voor iedereen beschikbaar, toegankelijk en van kwalitatief goed niveau is. Dit is de beste garantie voor structureel beleid en een verhoging van de kwaliteit van het beweeg- en sportaanbod. Ook kan met zo'n Sportwet ingegrepen worden op marktfalen. De NLsportraad adviseert om algemene principes, verantwoordelijkheden en procedures te regelen in een wet. De NLsportraad adviseert om specifieke deelonderwerpen niet gedetailleerd vast te leggen.

Bewegingsarmoede is als een olietanker die op onze kust afkomt. Naarmate de tanker dichterbij komt, wordt de volle omvang steeds beter zichtbaar. Een late ruk aan het roer heeft weinig effect. Er moet eerder worden bijgestuurd. Om de stille ramp van de bewegingsarmoede daadwerkelijk af te wenden en nadelige maatschappelijke gevolgen terug te dringen, moeten we de koers nu veranderen. Het is alle hens aan dek!

Met de toewijding aan het creëren van een nieuwe bestuurscultuur, heeft de NLsportraad er vertrouwen in dat een nieuwe regering in staat is om de overheid op korte termijn noodzakelijke en ingrijpende maatregelen te laten nemen om Nederland vitaal en in beweging te krijgen. Dat vraagt slagvaardigheid. Daarom vraagt de NLsportraad het nieuwe kabinet om een staatssecretaris voor bewegen en sport aan te stellen die de komende kabinetsperiode voor een omslag kan zorgen. De NLsportraad hoopt en verwacht dat een volgend kabinet zo snel mogelijk besluit om de desastreuze pandemie van de bewegingsarmoede te keren en daarvoor noodzakelijke, iconische maatregelen treft.

Namens de Nederlandse Sportraad,

Marjolein Bolhuis-Eijsvogel
Raadslid

Lennart Langbroek
Secretaris

De NLsportraad bestaat uit een voorzitter en negen leden, en wordt ondersteund door een secretariaat. Marjolein Bolhuis-Eijsvogel is momenteel tijdelijk voorzitter. De raad bestaat verder uit: Paul Depla, Farid Gamei, Jiske Griffioen, Meryem Kilic-Karaaslan, Erik Scherder, Elke Snijder en Bernard Wientjes. Claudia Bokel is strategisch raadsadviseur. Op dit moment vindt de werving en selectie plaats voor een nieuwe voorzitter en een nieuw raadslid.